

Verklaring inzake de Beleggingsbeginselen PMA2023

1. Inleiding

Deze “Verklaring inzake de Beleggingsbeginselen” (hierna: Verklaring) beschrijft op beknopte wijze de uitgangspunten van het beleggingsbeleid van Stichting Pensioenfonds Medewerkers Apotheken (PMA). De Verklaring wordt herzien zodra er een belangrijke wijziging in het beleggingsbeleid optreedt en is als bijlage bij de Actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN) van PMA opgenomen.

2. Het pensioenfonds en de pensioenregeling

PMA is een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds en verzorgt, uit naam van de werkgevers- en werknemersvertegenwoordiging (sociale partners), de pensioenregeling voor alle werknemers werkzaam in een apotheek behoudens de apothekers in loondienst en voor de werknemers werkzaam bij een vrijwillig bij PMA aangesloten organisatie. De pensioenregeling van PMA betreft een middelloonregeling, wat inhoudt dat de hoogte van het pensioen dat wordt opgebouwd bij PMA afhankelijk is van het gemiddelde salaris gedurende de in de branche werkzame periode. Voor de jaarlijkse pensioenopbouw ontvangt PMA premie.

De nominale pensioenen worden gerealiseerd zolang PMA niet langdurig in een situatie van dekkingstekort verkeert of de herstelkracht van de financiële positie van PMA niet toereikend is. In een situatie van een reserve- of dekkingstekort wordt een herstelplan opgesteld. Daarin wordt aangegeven op welke wijze PMA weer uit het tekort denkt te komen, waarbij geldt dat PMA niet kan terugvallen op de aangesloten werkgever(s). Of nominale pensioentoezeggingen gekort moeten worden hangt af van de herstelmaatregelen en het tempo waarin het herstel zich voltrekt. PMA kent een voorwaardelijke toeslagregeling.

3. Doelstelling

PMA stelt zich ten doel om pensioenuitkeringen te verstrekken aan (gewezen) deelnemers, (gewezen) partners en kinderen ter zake van ouderdom, arbeidsongeschiktheid en overlijden.

Vanuit de ambitie dat de koopkracht van de uitkeringen behouden blijft door het verlenen van toeslagen (indexatie) geldt dat de toeslagambitie prioriteit heeft onder de randvoorwaarde dat de kans op, en mate van, korten aanvaardbare proporties kent. Het toekennen van toeslag is derhalve te allen tijde voorwaardelijk.

4. Kerntaken

De kerntaken van PMA zijn het verstrekken van pensioenuitkeringen, het beleggen van de pensioengelden en het (doen) verrichten van werkzaamheden die daar rechtstreeks verband mee houden. PMA heeft geen winstdoelstelling en bij beleidsafwegingen houdt PMA op evenwichtige wijze rekening met de korte en lange termijn belangen van alle belanghebbenden.

Met inachtneming van criteria die aan maatschappelijk verantwoord beleggen worden gesteld, is het streven naar het behalen van een zo hoog mogelijk financieel rendement, zodanig dat de toeslagambitie mogelijk wordt gemaakt (de toeslagverlening uit de opbrengsten gefinancierd kan worden). De toeslagambitie heeft prioriteit, maar wel onder de randvoorwaarde dat de kans en mate van korten aanvaardbare proporties kent.

5. Organisatie

PMA wordt bestuurd door een bestuur van maximaal negen leden die gezamenlijk het beleid bepalen en eindverantwoordelijk zijn voor alle activiteiten van PMA. Er is een Beleggings Advies Commissie, bestaande uit een afvaardiging van ten minste twee leden van het bestuur en één of twee externe deskundigen. De Beleggings Advies Commissie adviseert het bestuur over het beleggingsbeleid en ziet toe op de uitvoering van het beleggingsbeleid. PMA heeft een gespecialiseerde partij aangesteld voor het verzorgen van de bewaarneming, de beleggingsadministratie, de performancemeting en de compliance controle.

Daarnaast wordt het bestuur van PMA ondersteund door een risicomanager die onder andere nagaat of er voldoende beheersing is van de risico's voortkomende uit de beleggingen en de uitvoering daarvan.

Om mogelijke belangenverstremming, misbruik en oneigenlijk gebruik van de bij PMA aanwezige informatie te voorkomen, hebben verbonden personen van PMA een gedragscode ondertekend waarvan de naleving, mede door een externe compliance officer, wordt bewaakt.

Uitbesteding aan Achmea IM

Achmea IM, de fiduciair manager van PMA, ondersteunt het bestuur en de Beleggings Advies Commissie. Voor de Beleggings Advies Commissie betreft dit de beleidsvoorbereiding, het toezicht op de externe vermogensbeheerders, het risicobeheer en het verzorgen van rapportages. De diensten die Achmea IM aan PMA biedt zijn gedetailleerd vastgelegd in een uitbestedingsovereenkomst. Daarin zijn ook de beheersmaatregelen aangegeven. Door middel van een ISAE-3402 rapportage van de accountant wordt PMA geïnformeerd over de juiste uitvoering daarvan.

Eenmaal per kwartaal uitvoerig, en maandelijks beknopt, rapporteert Achmea IM aan PMA over alle relevante aspecten met betrekking tot de beleggingen. Jaarlijks legt het bestuur in het jaarverslag, waarvan de jaarrekening onderdeel uitmaakt, verantwoording af over het gevoerde beleid en wordt inzage gegeven in de financiële positie van PMA.

6. Afgewogen risicoprofiel

PMA voert de pensioenregeling uit conform het pensioenreglement. PMA ontvangt premies en belegt deze. De beleggingsportefeuille is bedoeld om ervoor te zorgen dat de pensioenen (ook in de toekomst) uitbetaald kunnen worden. Om dit te bereiken moet PMA een bepaalde mate van beleggingsrisico nemen.

Dit houdt praktisch gezien in dat het rendement (tijdelijk) negatief of onvoldoende kan zijn, en als dat langdurig het geval is, betekent dit gelijktijdig een kans op korten. Op langere termijn vinden het bestuur en de sociale partners een pensioen met toeslagverlening en mogelijk een wat grotere kans op korten belangrijker dan een nominaal gelijkblijvend pensioen met een kleine kans op korten. Immers, zonder toeslag zal met 2% inflatie per jaar in ca. 35 jaar de koopkracht van het pensioen halveren. Om die reden neemt PMA een afgewogen mate van risico in de beleggingen om zo te trachten bij te dragen aan het voldoen aan de toeslagambitie. Daarnaast draagt het nemen van beleggingsrisico's bij aan het bijhouden van de stijgende levensverwachting van deelnemers.

7. Beleggingsbeginselen

Beleggen is in feite het vertrouwen op (het maken van rendementen voor) de toekomst. Het bestuur van PMA heeft als basis voor de beleidsvorming voor de beleggingen een aantal uitgangspunten geformuleerd.

De belangrijkste acht beginselen en de praktische consequenties zijn:

(Visie op) financiële markten

1. Vanwege de vergaande globalisering van markten en individuele ondernemingen verdient een mondiale benadering de voorkeur boven een sector-, factor- en/of regiobenadering.

Consequentie: PMA belegt zodanig dat een brede, bij voorkeur wereldwijde, exposure en spreiding van de portefeuille wordt verkregen. Als dat kan met beleggingen in bedrijven uit de ontwikkelde markten met een goede governance, heeft dat de voorkeur. Idem geldt dit voor aandelen van vastgoedfondsen.

2. Financiële markten (en met name ontwikkelde markten) zijn dermate efficiënt dat passief beheer van de portefeuille wordt geprefereerd, o.a. vanwege de significant lagere beheerkosten.

Consequentie: De voorkeur heeft passief beheer op basis van bewust gekozen benchmarks waar dat kan, of anders risicomijdend beheer met relatief weinig aan- en verkopen.

(Visie op) rendement

3. Rendement behalen is een middel om (pensioen)toezeggingen aan de deelnemers van het fonds te verwezenlijken en dat maakt dat het nominaal benodigd rendement de ondergrens is.

Consequentie: Beleggingen worden in context van de portefeuille beoordeeld op rendement en risico en de correlatie daartussen. Beleggingen met een verwacht lager rendement dan het benodigd rendement zijn toegestaan als deze duidelijk bijdragen aan het risicobeheer¹.

4. Bij de selectie van beleggingen om de ambitie te realiseren geldt de voorwaarde dat de belegging bestuurlijk begrijpbaar en door de beheerorganisatie uitvoerbaar is.

Consequentie: Er wordt alleen belegd in een categorie als (i) het bestuur de belegging begrijpt, en (ii) de beheerorganisatie heeft aangetoond dat het de monitoring kan verzorgen en dat geborgd is dat de individuele beleggingstitels kunnen worden beoordeeld en gewaardeerd. Complex geachte beleggingen worden pas overwogen en ingezet als deze nodig zouden zijn voor het realiseren van de pensioenambitie.

5. Allocaties en investeringen vinden pas plaats als aannemelijk is dat het te lopen risico voldoende wordt beloond.

Consequentie: PMA beoordeelt het te verwachten rendement in samenhang met het te lopen risico. Het fonds dekt relevante valutarisico's af en is terughoudend met het beleggen in fors opgelopen markten. PMA houdt de optie open houdt om tijdelijk liquiditeiten (deposito's) aan te houden. Uit dit beginsel volgt eveneens het belang van een zorgvuldig keuze van benchmarks. Ook de omvang van de allocaties dient voldoende groot te zijn om voor het risico beloond te worden.

(Visie op) risico

6. Een brede spreiding over risicobronnen vermindert de impact van een crisis op de financiële positie van het fonds.

Consequentie: PMA belegt niet alleen in aandelen of in vastrentende waarden maar ook in andere categorieën, zoals bedrijfskredieten en vastgoed. Verder streeft PMA naar spreiding binnen elke categorie en kiest PMA bewust voor een passende benchmark binnen het vastgestelde universum.

7. Het renterisico heeft een dermate grote impact op de financiële stabiliteit van het fonds dat dit risico in voldoende mate dient te worden afgedekt.

Consequentie: PMA houdt bij de vaststelling en uitvoering van de renteafdekking zowel rekening met het actuele (FTK-)kader als ook met de mogelijke renteafdekking binnen een nieuw pensioencontract.

¹ Als koersen plots dalen, stijgt het benodigde rendement. Maar tegelijkertijd stijgt ook het toekomstig te verwachten rendement van de belegging. Dat houdt elkaar in evenwicht.

(Visie op) duurzaamheid

8. Het fonds heeft de overtuiging dat het geïntegreerd meenemen van duurzaamheidsfactoren op lange termijn de (financiële) resultaten en weerbaarheid ten goede komt. Door de integratie levert het fonds actief een bijdrage aan een versterking van de maatschappij en het milieu.

Consequentie: Door de integratie van duurzaamheid draagt PMA actief bij aan duurzame ontwikkeling: onacceptabele activiteiten en norm overschrijdend gedrag worden geweerd en waar wenselijk wordt als aandeelhouder de dialoog aangegaan. Daarnaast wenst het fonds een bijdrage te leveren aan 'een leefbare wereld' wat past in het lange termijn perspectief van het fonds en zijn deelnemers. Het beleid inzake maatschappelijk verantwoord beleggen wordt gepubliceerd op de website van PMA

8. Lange termijn planning

Om (de uitvoering van) haar beleggingsbeleid zorgvuldig af te wegen voert PMA minimaal een 3-jaarlijkse financiële lange termijn planning uit, aangeduid als Asset Liability Management (ALM)-studie, waarbij de ontwikkelingen van de beleggingen en de pensioenverplichtingen in hun onderlinge samenhang worden beoordeeld. Er worden in de ALM-studie verschillende economische scenario's bekeken, waarmee inzicht wordt verkregen in de financieringsmogelijkheden en financiële risico's. Hiermee wordt bepaald welke vermogensverdeling over de verschillende beleggingscategorieën robuust en het meest passend bij de ambitie en risicobereidheid van PMA wordt geacht. De door het bestuur gekozen verdeling vormt de basis voor het Beleggingsplan dat jaarlijks wordt opgesteld.

9. Jaarlijks Beleggingsplan

Het jaarlijkse Beleggingsplan omvat kaders en bandbreedtes voor de verdeling van de portefeuille over de diverse beleggingscategorieën, alsmede het valuta- en renteafdekkingsbeleid. Dit geheel wordt aangeduid als normportefeuille.

10. Uitvoering van de beleggingen

PMA is te klein om kosteneffectief eigen beleggingsteams te hebben voor specifieke beleggingscategorieën. Daarom zijn de beleggingen uitbesteed aan externe vermogensbeheerders, waarmee gebruik wordt gemaakt van de specialistische kennis en vaak uitgebreide organisatie en infrastructuur van deze beheerders. De vermogensbeheerders worden, bij de selectie, behalve op rendementsverwachting en risicoprofiel, beoordeeld op kennis, kwaliteit van de uitvoeringsorganisatie, transparantie, kosten, rapportering en omvang van het bestuursbureau en van het vermogen onder beheer.

Voor minder transparante markten zoals bedrijfsobligaties en -leningen is het van belang dat beheerders een gedegen onderzoek doen en is gekozen voor 'actief beheer'.

11. Verantwoording

Via diverse rapportages houdt het bestuur zicht op de uitvoering.

Belangrijke rapportages zijn onder andere:

- **Kwartaalrapportages.** Via kwartaalrapportages worden uitkomsten van de werkzaamheden gerapporteerd alsmede parameters die inzicht geven in de risico's. Voor het vermogensbeheer betreft dit informatie over de financiële positie van het pensioenfonds en de behaalde performance.
- **Het jaarverslag** van PMA;
- **ISAE-3402.** Eenmaal per jaar stelt Achmea IM een door haar accountant te controleren ISAE-3402-rapport op over de opzet, het bestaan en de werking van beheersmaatregelen met betrekking tot de door Achmea IM uitgevoerde processen.

Strategische portefeuille

PMA heeft een strategische portefeuille vastgesteld waar stapsgewijs naar toe zal worden gewerkt. Gedurende 2023 zal onderstaande normportefeuille 2023 worden gerealiseerd:

Tabel 1: Asset allocatie	Strategische Portefeuille	Norm 2023 1-apr.-2023	Bandbreedte
Aandelen	30,0%	30,5%	+/- 4%
Aandelen Wereld (Ontwikkelde Markten)	21,0%	21,5%	+/- 2,5%
Aandelen Opkomende Markten	9,0%	9,0%	+/- 2%
Obligaties	45,0%	45,0%	+/- 5%
Staatsobligaties euro	13,0%	11,5%	+/- 2%
Bedrijfsobligaties EU	6,0%	6,0%	+/- 1%
Bedrijfsobligaties VS	6,0%	6,0%	+/- 1%
Bedrijfsleningen	5,0%	9,5%	+/- 2,5%
Inflation linked bonds	5,0%	7,0%	+/- 1%
Global High Yield	5,0%	-	-
Emerging Market Debt – <i>Hard Currency</i>	2,5%	2,5%	+/- 0,5%
Emerging Market Debt – <i>Local Currency</i>	2,5%	2,5%	+/- 0,5%
Vastgoed	10,0%	10,0%	+/- 3%
Beursgenoteerd vastgoed	5,0%	7,5%	+/- 2%
Niet-beursgenoteerd vastgoed	5,0%	2,5%	+/- 1,5%
Alternatieve Beleggingen	5,0%	4,5%	2,5%
Infrastructuur	5,0%	4,0%	+/- 1%
Private equity	-	0,5%	+/- 0,5%
Liquiditeiten	10,0%	10,0%	+/- 3,5%
Totaal	100%	100%	100%